

Brüssel, 4.10.2017
COM(2017) 567 final

2017/0248 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses sertifitseeritud
maksukohustuslasega**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Käesolev ettepanek on üks osa õigusaktide paketist, millega kehtestatakse liidusisese piiriülese kaubanduse jaoks lõplik käibemaksusüsteem, mille põhimõte seisneb kauba maksustamisel sihtliikmesriigis, et luua tugev ühtne Euroopa käibemaksuala. Seadusandlik ettepanek liidusisese kaubanduse suhtes kohaldatava lihtsama ja pettusekindla lõpliku käibemaksusüsteemi kohta lisati komisjoni 2017. aasta tööprogrammi¹. Need ettepanekud liidusisese piiriülese kaubanduse suhtes kohaldatava lõpliku käibemaksusüsteemi kohta hõlmavad ka praeguse käibemaksusüsteemi täiustamist, mida on nõudnud liikmesriigid².

Nii lõpliku käibemaksusüsteemi kui ka praeguse süsteemi teatavate eespool nimetatud täiustuste puhul peaks maksukohustuslastel olema teatavatel tingimustel võimalik saada sertifitseeritud maksukohustuslase staatus. Sertifitseeritud maksukohustuslase süsteem peaks võimaldama kinnitada, et konkreetset ettevõtjat saab üldiselt käsitada usaldusväärse maksumaksjana. Teatavaid lihtsustuseeskirju, mis on seotud *call-off*-varu süsteemiga, aheltehingutega ja teise liikmesriiki veetava või lähetatava kauba transportimise tõendamisega ja millega võib kaasneda pettuseoht, tuleks kohaldada üksnes siis, kui asjakohastes tehingutesse on kaasatud sertifitseeritud maksukohustuslased. Sertifitseeritud maksukohustuslase süsteem peaks ka võimaldama lõpliku käibemaksusüsteemi järk-järgult kohaldada, sest lõpliku süsteemi esimeses etapis kohaldataks pöördmaksustamist, kui liidusiseste kaubarannete puhul on kauba omandaja sertifitseeritud maksukohustuslane. Põhjendus on see, et kuna määratluse järgi on sertifitseeritud maksukohustuslane usaldusväärne maksumaksja, ei tohiks esineda mingit pettust, kui sertifitseeritud maksukohustuslasele tehtud liidusiseste kaubarannete pealt käibemaksu ei võeta.

Seoses sellega on ettevõtjate ja maksuhaldurite jaoks oluline, et ettevõtjale antud sertifitseeritud maksukohustuslase staatust on võimalik kohe veebis kontrollida. Selleks peavad liikmesriigid salvestama teabe ettevõtjate ja nendele antud sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse kohta elektroonilises süsteemis ning kõikide liikmesriikide pädevad asutused peavad tagama mis tahes ettevõtjale antud sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse kinnitamise. Need liikmesriikide kohustused tuleb kehtestada halduskoostööd käsitlevas õigusaktis, näiteks nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määruses (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas³ (edaspidi „käibemaksualase halduskoostöö määrus“).

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepaneku eesmärk on tagada sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse tegelik mõju, kuna tegemist on liidusisese kaubanduse suhtes kohaldatava lõpliku käibemaksusüsteemi ühe põhikomponendiga ja selle põhimõte on, et kaup maksustatakse sihtliikmesriigis, nagu on

¹ Komisjoni 2017. aasta tööprogramm „Luues Euroopat, mis hoiab, kaitseb ja avardab võimalusi“ (COM(2016) 710 final).

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1487237841093&uri=CELEX:52016DC0710>

³ Vt nõukogu 8. novembri 2016. aasta järeldused piiriüleste tehingute suhtes praegu kohaldatavate ELi käibemaksueeskirjade täiustamise kohta (nr 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023, 9.11.2016).

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14257-2016-INIT/en/pdf>

³ ELT L 268, 12.10.2010, lk 1–18.

teatatud käibemaksualases tegevuskavas⁴. Sertifitseeritud maksukohustuslase staatus on tähtis ka seoses liikmesriikide nõutud teatavate praeguse süsteemi täiustustega, täpsemalt seoses eeskirjadega, mis käsitlevad aheltehinguid, *call-off*-varuga seotud olukordi ja sellise kauba transpordi tõendamist, mille suhtes antakse ühendusesiseste tarnete korral maksuvabastus.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Lihtsa, ajakohase ja pettusekindla käibemaksusüsteemi loomine on üks komisjoni 2017. aasta maksupoliitika eesmärkidest⁵.

Võitlus varifirmade käibemaksupettuste vastu on ka üks Euroopa Liidu kuritegevusvastase võitluse prioriteetsetest valdkondadest, nagu Europol on märkinud ELi poliitikatsükli 2014–2017⁶ raames. Märkida võiks ka kokkulepet⁷ asutada Euroopa Prokuratuur, mis teatavatel tingimustel on pädev menetlema käibemaksupettusi.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklil 113. Kõnealuses artiklis sätestatakse, et nõukogu võtab pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteega seadusandliku erimenetluse kohaselt ühehäälselt vastu õigusnormid liikmesriikide õigusaktide ühtlustamiseks kaudse maksustamise valdkonnas.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 3, tuleb liidu tasandil võtta meetmeid ainult juhul, kui liikmesriigid ei suuda kavandatud eesmärgi täielikult saavutada ning neid saab kavandatud meetmete ulatuse või mõju tõttu paremini saavutada ELi tasandil.

Küsimusi, mis on seotud ettevõtjatele antud sertifitseeritud maksukohustuslase staatust käsitleva teabe säilitamisega ja selle kättesaadavaks tegemisega, ei saa liikmesriik nende laadi tõttu üksi otsustada, sest kõikide liikmesriikide ettevõtjad ja maksuhaldurid peaksid standardkorras saama kontrollida nende ettevõtjate sertifitseeritud maksukohustuslase staatust, kes on registreeritud teistes liikmesriikides. Selleks on vaja ühisraamistikku ja sellekohase algatuse jaoks peab komisjon esitama ettepaneku muuta käibemaksualase halduskoostöö määrust.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanekus määratakse üksnes kindlaks sertifitseeritud maksukohustuslase staatust hõlmav raamistik ning liikmesriikide ülesanne on kontrollida tegevust ja võtta kohaldamismeetmeid. Eelkõige jääb liikmesriikide ainupädevusse üksikutele maksukohustuslastele sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse andmine või tühistamine ühiselt kokkulepitud tingimustel.

⁴ Käibemaksu tegevuskava – Ühtse ELi käibemaksuala suunas – On aeg otsustada (COM(2016) 148 final, 7.4.2016)

⁵ 2017. aasta majanduskasvu analüüs, vt https://ec.europa.eu/info/publications/2017-european-semester-annual-growth-survey_en

⁶ [EMPACTi \(valdkondadevaheline kuritegevusega seotud ohte käsitlev Euroopa platvorm\) prioriteetidid](#)

⁷ Vt <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/08-eppo/>

- **Vahendi valik**

Et kehtiv õigusraamistik on määrus, saab seda muuta üksnes teise määrusega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon on loonud käibemaksuteemalisteks tehnilisteks aruteludeks kaks töörühma, täpsemalt käibemaksu tulevikku käsitleva rühma ja käibemaksu eksperdirühma. Need on arutanud liidusisese kaubanduse suhtes kohaldatavat lõplikku käibemaksusüsteemi, sealhulgas sertifitseeritud maksukohustuslase küsimust. Peale selle korraldati alates 20. detsembrist 2016 kuni 20. märtsini 2017 avalik konsultatsioon, mille raames saadi 121 arvamust⁸.

- **Mõjuhindang**

Viidatakse eraldi mõjuhindangule [SWD(2017)325 ja selle kokkuvõte SWD(2017)326], mis on tehtud muu hulgas ka käesoleva ettepaneku teemal.

Ettepanekuga kaasneva mõju hinnangut analüüsis õiguskontrollikomitee 14. juulil 2017 [Ares(2017)3573962-SEC(2017)423]. Komitee andis ettepanekule positiivse hinnangu ja lisas mõned soovitusel, mida on arvesse võetud. Komitee arvamus ja soovitusel on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhindangut käsitleva komisjoni talituste töödokumendi 1. lisas.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta negatiivselt ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepaneku artikli 1 eesmärk on ette näha õiguslik alus sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse integreerimiseks käibemaksuteabe vahetamise süsteemi (VIES-süsteem). Praegu kasutatakse VIES-süsteemi muu hulgas selleks, et kontrollida mõnes teises liikmesriigis asuva kliendi käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit veendumaks, et kõnealusele väljaspool tarneliikmesriiki asuvale kliendile transporditava või lähetatava kauba tarne võib vabastada käibemaksust. Tegelikult võib öelda, et kliendile antud sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse kontrollimine, et mitte maksustada teda liidusiseste kaubatarnete korral lõpliku süsteemi alusel, on üsna sarnane käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri kontrollimisega. Kuna sertifitseeritud maksukohustuslase staatus on oluline piiriülestes olukordades ning kuna IT-taristu on juba olemas ja kõik maksuhaldurid kasutavad seda, võib seda kasutada ja selle funktsioone laiendada, nii et see hõlmaks sertifitseeritud maksukohustuslase staatust.

⁸ Sidusrühmadega konsulteerimise kohta vt 2. lisa talituste töödokumendis – Mõjuhindang, mis on lisatud ettepanekule nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses käibemaksusüsteemi teatavate eeskirjade ühtlustamise ja lihtsustamisega ning võetakse kasutusele liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamise lõplik süsteem, ja sellekohase avaliku konsultatsiooni tulemuste kohta vt

https://ec.europa.eu/taxation_customs/consultations-get-involved/tax-consultations_en

Sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse lisamiseks peavad liikmesriigid, kes vastutavad oma territooriumil registreeritud ettevõtjatele sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse andmise ja tühistamise eest, kõigepealt selle teabe koguma ja elektrooniliselt säilitama. Selleks muudetakse käibemaksualase halduskoostöö määruse artiklit 17, et tagada ka teabe säilitamine sertifitseeritud maksukohustuslase staatusega isikute kohta. Käibemaksualase halduskoostöö määruse artikli 31 kohandamisega tagatakse ka see, et kinnitust konkreetsele isikule antud sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse kohta on võimalik saada elektrooniliselt.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses sertifitseeritud maksukohustuslasega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,
toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Käibemaksualases tegevuskavas³ teatas komisjon kavatsusest esitada ettepanek kehtestada lõpliku käibemaksusüsteemi põhimõtted liikmesriikide ettevõtjate vahelises piiriüleses kaubanduses. Nõukogu 8. novembri 2016. aasta järeldustes⁴ kutsutakse komisjoni üles täiustama vahepeal liidu käibemaksueeskirju piiriüleste tehingute osas.
- (2) Sertifitseeritud maksukohustuslane on kõnealuse liidusisese kaubanduse suhtes kohaldatava uue lõpliku käibemaksusüsteemi oluline element ja seda hakatakse kasutatama ka praegu kehtivas käibemaksusüsteemis teatavate lihtsustamismeetmete korral. Sertifitseeritud maksukohustuslase süsteem peaks võimaldama tõendada, et teatavat maksukohustuslast käsitatakse liidus usaldusväärse maksumaksjana.
- (3) Pettusealtiks peetavate tehingute kohta direktiivis 2006/112/EÜ⁵ sätestatud teatavaid eeskirju kohaldatakse üksnes siis, kui tehinguga on seotud sertifitseeritud maksukohustuslased. Seepärast on kõnealuste eeskirjade kohaldatavuse tagamiseks äärmiselt tähtis, et sertifitseeritud maksukohustuslase staatust oleks võimalik kontrollida elektrooniliselt.
- (4) Käibemaksualase tegevuskavaga ettenähtud lõpliku käibemaksusüsteemi rakendamiseks tuleks esimese sammuna kohaldada liidusiseste kaubatarnete suhtes pöördmaksustamist, kui kaupa omandav isik on sertifitseeritud maksukohustuslane.

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käibemaksu tegevuskava kohta – „Ühtse ELi käibemaksuala suunas – On aeg otsustada“ (COM(2016) 148 (final), 7.4.2016).

⁴ Nõukogu 8. novembri 2016. aasta järeldused piiriüleste tehingute suhtes praegu kohaldatavate ELi käibemaksueeskirjade täiustamise kohta (nr 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023, 9.11.2016).

⁵ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

Seepärast on liidus kaupa tarniva maksukohustuslase jaoks oluline teada, kas tema kliendil on sertifitseeritud maksukohustuslase staatus või mitte. Arvestades tegelikku sarnasust praegu ühendusesiseste kaubatarnete suhtes kehtiva maksuvabastusega ja et vältida tarbetuid kulusid, tuleks ära kasutada praegust käibemaksuteabe vahetamise süsteemi (VIIES), kuhu tuleks lisada teave sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse kohta.

- (5) Selleks et anda teavet selliste maksukohustuslaste kohta, kellel on sertifitseeritud maksukohustuslase staatus, peaksid liikmesriigid kandma elektroonilisse süsteemi ajakohase teabe sertifitseeritud maksukohustuslase staatusega isikute kohta ja seda seal säilitama. Seejärel peaks liikmesriigi maksuhaldur andma teiste liikmesriikide maksuhalduritele automaatse juurdepääsu sellele teabele ja peaks nõukogu määruse (EL) nr 904/2010⁶ artikli 31 lõikes 1 osutatud isikute nõudmisel olema suuteline elektrooniliselt kinnitama mis tahes sertifitseeritud maksukohustuslase staatust, kui see on asjakohane kõnealuses artiklis osutatud tehingute korral.
- (6) Võttes arvesse asjaolu, et käesolevasse määrusesse lisatud sätted tulenevad nõukogu direktiiviga [...] ⁷/EL tehtud muudatustest, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates kõnealuste muudatuste kohaldamise kuupäevast.
- (7) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 904/2010 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 904/2010 muudetakse järgmiselt:

1) artikkel 17 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 17

1. Iga liikmesriik säilitab elektroonilises süsteemis järgmise teabe:
 - a) teave, mida ta kogub direktiivi 2006/112/EÜ XI jaotise 6. peatüki alusel;
 - b) direktiivi 2006/112/EÜ artikli 213 alusel kogutavad andmed temalt käibemaksukohustuslasena registreerimise numbriga saanud isiku ning tema tegevuse, õigusliku seisundi ja aadressi kohta ning kuupäev, millal käibemaksukohustuslasena registreerimise number väljastati;
 - c) andmed tema väljastatud käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrite kohta, mis on muutunud kehtetuks, ning kuupäev, millal need kehtetuks muutusid;
 - d) direktiivi 2006/112/EÜ artiklite 360, 361, 364 ja 365 alusel kogutav teave ning alates 1. jaanuarist 2015 teave, mida kogutakse nimetatud direktiivi artiklite 369c, 369f ja 369g alusel;

⁶ Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (ELT L 268, 12.10.2010, lk 1).

⁷ Nõukogu direktiiv [...] /EL, [kuupäev], millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses käibemaksusüsteemi teatavate eeskirjade ühtlustamise ja lihtsustamisega ning võetakse kasutusele liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamise lõplik süsteem (ELT L [...]).

e) teave sertifitseeritud maksukohustuslase staatuse kohta vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artiklile 13a ja sellise staatuse andmise, selle andmisest keeldumise või selle tühistamise kuupäev.

2. Käesoleva artikli lõike 1 punktides b, c ja d osutatud teabe kohta tehtud automaatse päringu tehnilised üksikasjad võetakse vastu artikli 58 lõikega 2 ettenähtud korras.“;

2) artikli 31 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Iga liikmesriigi pädevad asutused tagavad, et ühendusesiseste kaubatarnete või ühendusesisese teenuseosutamise seotud isikutel ning eelkõige mis tahes direktiivi 2006/112/EÜ II lisas nimetatud telekommunikatsiooni-, ringhäälingu- või elektrooniliselt osutatavaid teenuseid osutavatel ühendusevälistel maksukohustuslastel on õigus saada seda laadi tegevuseks elektrooniliselt kinnitus iga konkreetse isiku käibemaksukohustuslasena registreerimise numbriga kehtivuse kohta, samuti kõnealuse isiku nimi ja aadress. Samuti tagavad iga liikmesriigi pädevad asutused, et elektrooniliselt on võimalik kontrollida, kas konkreetne isik on sertifitseeritud maksukohustuslane vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artiklile 13a, kui selline maksustaatus on asjakohane kõnealuse artikli kohaldamisel. Kõnealune teave peab vastama käesoleva määruse artiklis 17 osutatud andmetele“.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*